

breu de Castellarnau (a 1759), 82bis

És sobretot un corrent d'aigua poc abundós que corre pel fons d'un barranc (sovint pregon, almenys de mitjana fondària) La zona on això és més intens és en el Berguedà, Cardener i Segre mitjà i almenys les parts altes de Bages i Segarra El més sovint és ja un petit obstacle que de vegades no es pot passar a gual, i amb considerable puja i baixa «hem d'anar a travessar aquesta *rasa*, que més avall ro podríem» Serrateix (1932), en la zona pre pirinenca ve a ser el mateix que 'rec, torrent' (Montclar, Cor-de-roure, Navel, Brics); més al Nord, cap a Saldes i Pedraforca són ja barrancs considerables, de corrent continu i bastanta tinguada mentre no siguin dels més rostos Duen nom propi, per exemple totes les valletes mitjanes que baixen de la Serra de Busa cap a Navès (*Rasa de Parcerissa, Rasa de l'Horta*, n'hi compto vuit, 1964), dels afluents de l'Aigua de Valls provinents de la Serra d'Ensija, uns són *Torrent de ~*, altres la *Rasa de ~*, però d'aquests n'hi ha d'entre els més torrentosos, com la *Rasa de la Torre*

Per la banda Solsona Bassella, mostra l'antiguitat del nom el fet d'haver-n'hi que el duen sense article a *Rasa-Figuera* (sense aigua), altres amb corrent continu a *Rasa-Fonda*, o amb noms d'aspecte antic *Rasa de Farrola, Rasa de Montjuic* (Ugern, Bassella, 1957), cap a migdia arribem fins al S de Bassella (*Rasa de la Portella*, Mirambell), pel Nord no sols fins al Port del Comte (*Rases de Monells i Ricola, Coma-Pedra, Rasa del Castell* i moltes a Odèn Canalda), sinó poc o molt fins a Andorra (*Rasa de l'Aubac* a Aós, aquí només mitjanetes, car les grans són *comes* etc.) I ultrapassa el Segre fins a la partió amb la N. Pallaresa (n'hi ha a Castellàs i el Cantó) Des de Segarra també entra a l'Alt Camp, torrentets poc importants, però algun amb aigua (Vila-rodona, Figuerola, Pla de Cabra, Valls) Poc o gens entorn de l'Ebre, però reprèn una mica cap a Alcalatén; aquí més que res genèric, no lligat a un indret a tal mas passa una *rāza* que --- (Betxí, l'Alcora, on però hi ha «la *Rasa* de les Pala-fangues»)

Descabdellament semàntic propi quasi només del català Ací i allà casos escadussers que s'hi acosten, sobretot pel Sud d'It i cap al Massif Central francès: sic *rasula* «cavamento bislungo che si fa nelle terre troppo umide, per scola di acqua, ma specie di drenaggio» (*ARom* XVIII, 367), «viottolo, acquaio di campo», Iripino *rasola* «auola, porca» (*It Dial* VIII, 97) Restem molt a prop de la *rasa* del nostre Maresme amb Carcí *raso* «limite d'un champ, sentier de vigne», *rāsité* «planche de semis», Vendômois *raise* «sentier public entre deux champs de vigne» (Jud, *VRom* II, 313, Du C, *rasa* 1) En el Cantal abunden molt els noms de torrents i «ravines» amb el genèric *Le Rasà, -zà, Rasàs, Rosat*, amb força documentació des del S XVI, en Amé, *Dict Topogr du C* Més rar el primitiu, femení *La Rase del Dyme, de las Saviolles*, any 1644 (noms antics del «ruisseau Les Cou-terçes»)

Rasanc 'torrentera' propi ja del Lluçanès i Bergue-

dà («allà baix hi ha dos *rāzāns* que són el Rec dels Piteus i ---» Merlès, 1935), però sobretot molt viu a tot el Cardener i Solsonès fins arran de Segarra: a St. Llorenç de Morunys 'afrau, clotada torrentosa i frago-sa': «tot Vilamala són muntanyes i *rāzāns*», 1964; «allà hi ha uns *rāzānkóts*», «lo *rasanc* de Torrenegra» Pinell de S; i n'anoto bastants a Navès, Riner, Llana, Llobera i Lloberola (1964); sovint amb nom propi «El *rāzān* de Clavells es congria a la Font de l'Auró» (Llanera). A Cornet, segons el corresponsal de l'I. E. C

Rasera ross 'reguerot'. «Al Còrrec dels Torrents solament hi van *rāzēras*» Cornellà de la Ri (1960) *Ras* 'espècie de sequieta' alacantí (*Ras del Bonyígo* St-Vicent Raspeig, 1963)

Raedís Raedor 'home que rau o rasura': amb fonètica ross, *rasedor* 'barber', *VidesR*, 26v1. *Raedora Raedura Raible Raiment Raisses* (< RASICIA amb caiguda fonètica de la -s-): «les *raedures* o *rayzes*: ramentum», OPou (*TbPu*, 218); «sobras de cuando se *raen* las piezas de cerámica», Almela (*Voc Cerám Manises*, 418), pron *raures*, *AlcM*; *raisses* 'residus de batre els cereals' Garrigues (Castellans, 1936), 'pasta que ha estat arrabassada de la pastera raspant-la amb la rasora' men (Camps Merc, *BDLC* x, 26); *raissions* 'llardons' mall («ací en diem *miques*» Porreres), *coques rāsónas* 'coques de llardons', però si són aplanades en diuen *coques bambes* Porreres (1964) *Raguda* f. 'artiga, róta, rompuda' pall (*La Raguda de Vicent Montcortès*, 1959).

Rentar cerd 'rasar (una mesura)' (*BDC* II, 52), de **raentar*, derivat del part actiu *raent*, oc. ant *razen(t)* adj. «tranchant» (*PDPF*) *Rasentar* o *rese*- 'tirar la tetlla de manera que vagi rossegant' Vall d'Ager (Porciolles, *Folklore V d'A*, 38)

Rasor ant. 'oficial de l'almodí del blat de València, que curava de les mesures d'arrasar i coses anàlogues', a 1272 (Martínez Ferrando, *Catálogo de Doc Val de l'ACA* I, 1289), ll *RASOR*, -ORIS

Rasor 'ganivet d'afaitar, navalla'; un vell romanç (Caret): «N'han vengudes novelles / de França a l'Aragó / que'l mal patge don Blasco / ha mort lo seu senyor: / no l'ha mort ab espasa, / ab llansa ni espuntó, / sinó ab un tallant d'armes de tall com un *rasó*». El *DAG* el recull per a 'paleta o eina que serveix per a rascar la pasta que queda a les posts de la pastera'; i a St Aniol [d'Aguja?] per a 'navalla d'afaitar'.

El mot prové del ll *RASORUM* n, ben documentat en llatí tardà (glosses etc, *ALLG* VIII, 384-5), i és el que ha donat el fr. *rasoir* 'navalla', oc. ant. *rasor*, it. *rasoro* id (mentre que el cast. *rasero* no és més que 'rasador, fusta de rasar') En català la -s- més aviat ha estat eliminada pel fenomen fonètic estudiat en *LleuresC*, 256 En la forma *raor* ha estat sempre més difós i avui resta ben viu en ross (*DAG*), bal i val Sud. Ja n'hem vist una cita del *Recull d'Eximplus* (supra, sobre *raure*, veg-ne d'altres de poètics del S XVI en Careta) Es troba en bastants clàssics des del S XV: «Lo gentilom de qui era lo cavall --- dix --- Com aquest cavall naixqué, era tan gran e tan gros que la